

לפני רבע שעה הגענו למקום החדש, כמאה וחמישים קילומטר לפני איסמעליה. נסענו במשך כל שעות אחר-הצהרים. פקודת ההתראה לתווה נתקבלה עוד אתמול, זמן קצר לאחר שהפייפר נחת אצלנו על הכביש. בדרך עברנו יחידות רבות שהתארגנו בצידו הכביש. חיילים הקימו אהלים, אחרים הציבו נשק וביניהם נראי חיילות שתלו כבסים לייבוש. עכשיו גם אנחנו מתארגנים לקראת הלילה. כאן אין משלטים. משטח חול גדול ככל אשר תישא העין. זהו המדבר, פשוטו כמשמעו.

יום ראשון, 5 בנובמבר.

ניסעים לתעלה!

המגיד נקרא לפני-הצהריים למפקדת החטיבה.

„שמע“, אמר לו מפקד החטיבה, „אתה צריך לחזור אחורנית לאבו-עגילה. קיבלתי פקדה להעביר גדוד אחד לשמירת שבויים ועוד גיבוס כאלה. מצטער זהו זה.“ „טוב“, אמר המגיד, „אתה יכול לקחת עפרון אדום ולמחוק את הגדוד. חבל, היה זוקא

עוברות שתי חיילות. אחת עם רובה, אחת עם סטן, אשפות כדורים, מימיות ופרצופים של בובות עם שער מקורל. איזו תמונה! צלם-תמונות-חזק היה עושה הן לוא הודמן הנה עכשיו.

בכוח ההפוך מובלת שיירת שבויים. חמישה עשר איש בטור עורפי. עיניים קשורות, מחזיקים איש בכתף ההולך לפניו, יחפים, כושלים, לבושים רק בגדים תחתונים בלויים ומטונפים. שרשרת עלובה המתפתלת כנחש פצוע. מדי פעם מאבד אחד מהם את כתף חברו, מגשש בידיו עד שאחד השומרים מושך אותו בזרועו וחוזר ומניחה על כתף השבוי שלפניו. אחד מועד ונפל. הוא מסיר את הקישר מעיניו. מבטו תוהה סביב. פיו נפער מתמהון. נראה, שכבר ראה במחנה זה זמנים טובים יותר בשבילו. ריר ניגר מפיו. „אא-אפנדי“, הוא ממלמל, „שבוייה מ'א' משהו מקים אותו ומחזיר אותו לסוף הסור.“

עליד הבונקר עמדת קצינה ומשוחחת עם מישהו. גבה מופנה אלינו. היא נפרדת ממנו ומסתובבת. „הלו, רותי.“

היך, ומבט של סימן-שאלה.

„לא זוכרת, הה? טוב, נעזור לך קצת. בשק"ם של המחנה, בערב הראשון לניוס.“

„אה, כן, עכשיו נזכרתי. מה שלומך. שמע, אבל אי-אפשר להכיר אותך, ככה עם הזקן הזה.“

„שבי. ספרי משהו. איך העניינים אצלך?“

„אתה רואה את זה שעומד שם על-יד המכונית? עבדתי באגף שלו. הוא איוב. מה שעושים — לא טוב. מה ש'אומרים — לא נכון. לא, זה לא זה — הוא שעומד ככה עם הרגל על הטייר. זה שאתה חשבת הוא נורא נחמד. ביקשתי שיעבירו איתי אליו. זה חברמן. הוא יודע להתלוצץ ובכלל... הוא נחמד. אוי, אתה יודע טייס אחד הבטיח שירח אותי סיבוב בפיפר. אני משתגע לטוס. כבר טסתי פעם. אני אפילו למדתי קצת לנהוג פיפר. אתה יודע, פעם...“

„רותי, איך בכלל מוצאת חן בעיניך כל המחלמה הזאת?“

„אתה יודע, בהחלטה זה היה הכל יופי. לא הרגשתי כלום. חי שדה — זה לא דבר חדש בשבילי, וככה זה היה הכל כמו טיול נחמד. אבל פעם הייתי צריכה לנסוע עם פצושים לבית-חולים בעורף. הם שכבו איפה שרק היה מקום במכונית, וישיהו הכינס בדיניהם הרוג אחד. הם צטפו שייצאי את ההרוג. אני לא יודעת למה. אבל אמרו שמוכרחים לקחת אותו ושאינו אישרות אחרת. נספתי אתם ככה כל הדרך. זה היה נורא.“

התזוזה בוטלה

מגיד חוזר. נפרדים מרותי, עוילים לגיפ ומתחילים לדהור לתעלה. כל הדרך מעידה על התבוסה המצרית. לאורך יותר ממאה קילומטר פזורים אותות המפלה, במרחקים של מאות ו-אף עשרות מטרים זה מזה: מכוניות הרוסות וחרוכות, תותחים מנותצים, טנקים הפוכים, מטבחי שדה, שמיכות צבאיות, ארגוני תחמושת וגחיות חללי הצבא המצרי.

עם ומדומים מגיעים לגדוד הקדומני. צופים על איסמעליה, אך כבר קשה לראות אותה משהו.

במפקדת הגדוד מתכנסים מפקדי כל יחידות-המשנה של החטיבה. מפקד החטיבה מסכם את מבצעה של כל יחידה ויחידה. לבסוף מתאמים את ההחלפה שלנו עם הגדוד התונה כאן. מתר בשש נצא לדרך כדי שנגיע הנה עד לצהריים. מעלינו נשמע זימזום מטוסים סילון, הטסים ללא אורור.

מסיימים את הישיבה, שותים ספל קפה חם ונוסעים חזרה. בגדוד מעירים את כל הקצינים ועורכים ישיבה לקביעת סדרי ההחלפה, מחר.

השעה אחת וחצי בלילה. סוף-טוף הולכים לישון. ההשכמה מחר בחמש, התזוזה נקבעה לשש.

בשתיים וכצי מעירים אותי. „קום מהר ולך למגיד.“ לעזאזל, כנראה שהעיקר במלחמה זה לא לתת לאנשים לישון בלילה.

„התזוזה בוטלה“, אומר המגיד. „הצרפתים נחתו. אנחנו חוזרים מחר לאבו-עגילה. ליל מנוחה.“

אבל משעשע

יום שני, 5 בנובמבר.

ה משעשעם, מרגיז ומרכא.

משעשעם: במפקדת הגדוד אין מה לעשות. הגדוד מפוצל למליון יחידות-משנה; שומרים

זהו הפרק האחרון מתוך יומנו של חייל ביחידה קרבית, שהשתתף בקרבות הסיבוב השני במדבר סיני בפרק הראשון תיאר המחבר, אשר שימש קצין מבצעים גדודי, את הימים הראשונים של המערכה, עד לנפילת משלטי אבו-עגילה. פרק זה, שהוא סוף הסיפור, מוקדש לצד השני של המטבע — היום שלמחרת הנצחון. - מאת שמואל עופר -

ענת בנות בפתח

גדוד לא רע. לוקחים גדוד קרבי והורסים אותו! לא מצאו ככל הצבא מישהו אחר בשביל העסק הזה?”

„מה אתה מתאר לעצמך, שלא ניסיתי להפטר מתפקידים כאלה? אבל גם אני מקבל פקודות. רגע, יש לי רעיון. אני חשב שאוכל לסדר איזו קומבינציה. ואם אקבל אישור על כך, לא תצטרך לסטל בעניינים האלה. ובכן, אין לך חשק לחזור אחורנית?“

„לא, לגמרי לא.“

„טוב, אז תזוז קדימה. אתה תחליף את הגדוד הקדומני שיושב לפני התעלה. פרטים תקבל אחר-כך. תסלח לי, אני צריך לטפל כאן בכמה עניינים.“

המגיד חזר לגדוד ובישר לנו את הבשורה. כעת נוסעים לשם, כדי לתאם את ההחלפה ולתכנן את תפיסת הקו הראשון. הפעם אנחנו ארבעה בגיפ; המגיד, קצין המדיעין, קצין הקשר ואני. תזוזת הגדוד תבוצע מחר בבוקר. בדרך מתעכבים עוד פעם במפקדת החטיבה. המגיד נכנס למפקדה. אנחנו מזכים, אבל אי-אפשר לשבת בגיפ. החום לוהט. יוצאים ומשתרעים על הארץ, בצל המוטל על-ידי המכונית.